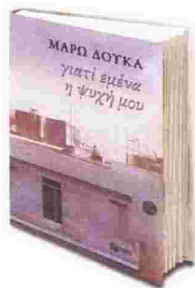

δ:βιβλιοκριτική

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

**Η πολιτική
ως λογοτέχνημα**

Χρίστος Παπαγεωργίου

56
ΜΑΪΟΣ
2012**Μάρω Δούκα
Γιατί έμεινα η ψυχή μου**Πατάκης, 2012
σελ. 254, € 15

Για μια ακόμη φορά, σε ένα ακόμη βιβλίο, η μεγαλύτερη εν ζωή ελληνίδα πεζογράφος, η Μάρω Δούκα, προτάσσει την πολιτική σκέψη ως κύριο ζητούμενο μιας ανάγνωσης, η οποία πραγματοποιείται με τους όρους που η ίδια θέτει. Εκτοπίζοντας μian άκαιρη, μελοδραματική και στείρα συναισθηματική εκδοχή από το προσκήνιο και τονίζοντας την προοδευτική οπτική πάνω στα γεγονότα, που απασχολούν όχι μόνο το ελληνικό αλλά και το παγκόσμιο κοινό, η συγγραφέας αναφέρεται, χωρίς την παραμικρή φειδώ, σε ό,τι την ώρα που μιλάμε συμβαίνει, προτρέποντας μια μικρή διαφυγή από το ζοφερό της χώρο, που έχει να κάνει με την απόσπαση εκ μέρους του δέκτη μιας νέας δικής του προσωπικής άποψης. Η συχνά εμφανιζόμενη στα έργα της Δούκα πραγματικότητα, που μετατρέπεται σε έργο τέχνης κάτω από μια μυθοποιητική εκδοχή γνήσια λογοτεχνικά, ικανή να δρομολογήσει πάμπολλες εικασίες και να επιφέρει ισάξιες ερμηνείες, στο έργο που συζητάμε λαμβάνει διαστάσεις –καθώς ως διηγήματα εμπεριέχουν διαφορετικούς μύθους– μιας περίπλοκης αλλά και υψηλής πεζογραφικής δυναμικής, εμπλουτισμένης με άψογο γλωσσικό και εκφραστικό μηχανισμό. Η θεματολογία της Δούκα εκτείνεται σε ευρύ πεδίο ερεθισμάτων: βιώματα παιδικά, αναμνήσεις από το σχολείο, μετανάστες και πολιτικοί πρό-

σφυγες, κοινωνικές σχέσεις, άστεγοι λόγω χρεών προς τις τράπεζες, περιπλανήσεις στο κέντρο της πόλης, γυναίκες που ήρθαν στη χώρα μας από τα ανατολικά κράτη και φυλακισμένες ασκούν το αρχαιότερο επάγγελμα, μια επίσκεψη στο Τολέδο στο σπίτι ου Ελ Γκρέκο, η μητρότητα, τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου, ένα συνοικέσιο, ένας νεκρός που «επισκέπτεται» τους δικούς του, το «βρώμικο '89», οι Ζαπατίστας του Μεξικού, ο κόσμος των βιβλίων και οι βιβλιοθήκες του Αντόνιο Μάλμο. Έτσι που, παρά το γεγονός ότι διακρίνεται ένας κατακερματισμός μύθων, τόσο διαφορετικών μεταξύ τους, στην ουσία δένουν πολύ καλά, λόγω του γεγονότος ότι ο πολιτικός λόγος της Δούκα, ως συνισταμένη ισχυρή και προσωπική, ως παράμετρος εφιαλτική, θέτει το ένα ως συνέχεια του άλλου, σαν ένα «μυθιστόρημα» που χωρίζεται σε δεκαεπτά μέρη, που το καθένα διαθέτει την ανατομία του, αποτελεί όμως και σκέλος του όλου.

Η Μάρω Δούκα, άλλοτε γράφοντας με προσωπική και συναισθηματική ταραχή και άλλοτε ψυχρά και χωρίς φύλο, όπως δηλαδή πρέπει να εργάζεται ένας σύγχρονος δημιουργός, είναι, χωρίς υπερβολή, μια εκπληκτική αφηγήτρια παραμυθιών για τον έρωτα ή τον πόλεμο, για την οδύνη ή τη χαρά, για τη φτώχεια ή την προσδοκία, για την εκμετάλλευση ή την ελευθερία. ■